

אוסף סיפורים "שמח"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

גאון בשטיפת כלים (גליון פניני פרשת השבוע – משפטים פ"א)

מיקירי קרתא דבני ברק היה הגאון רבי משה וובר זצ"ל, רב ביהמ"ד בעלזא בעיר. הוא נודע כתלמיד חכם מופלג ומתמיד עצום, שלא פסק מללמוד ולו לרגע שלא לצורך, ואף בשוכבו לישון היה משנן משניות בעל פה עד שנרדם. כולם הכירו את גאונותו בתורה, מעטים מכירים פן נוסף באישיותו, כפי שמעיד הסיפור הבא:

ביום מן הימים, כמנהגו מעת לעת, צרר הרב וובר סכום כסף במעטפה קטנה, וביקש מבתו להעביר את המעטפה לידי אלמנה המתגוררת בסמיכות מקום. הבת יצאה אל בית האלמנה, ובהגיעה - הציגה עצמה כבתו של הרב וובר אשר שלח לה מעטפה. האלמנה התרגשה מהתמיכה הכספית והודתה עליה בחום, והוסיפה מחמאה 'מוזרה': 'תדעי, אבא שלך הוא גאון בשטיפת כלים. הוא שוטף כלים מאוד יפה, מאוד יסודי. לאחר הטיפול שלו – הכלים מבריקים ממש'!

הבת הסמיקה והחווירה חליפות: 'נדמה לי שגבירתי טועה', אמרה תוך כדי גמגום קל, 'אבא שלי הוא רב בית הכנסת וגבאי צדקה גדול. באמת גאון, אבל לא בשטיפת כלים... – הוא גאון בתורה, בנגלה ובנסתר. הוא גאון גם במעשי חסד. אבל שטיפת כלים – לא זה תחום המומחיות שלו, והראיה, שאני היא השוטפת כלים בבית, ולא אבי. אם הוא היה כזה מוצלח בזה – כנראה היה שוטף כלים גם בבית'...

האלמנה הצטחקה: 'את מספרת לי? והלא מדי מוצאי שבת הוא מתייצב כאן, ושוטף בזריזות את כל הכלים – סירים, כוסות, צלחות, גביעים, סכו"ם – הכל! מגיע למטבח, מפשיל שרוולים, ממלא את הכיור בקצף סבוני, משפשף בזריזות וביעילות, וכעבור כחצי שעה – כל הכלים נוצצים במייבש! אני אומרת לך, הוא גאון בשטיפת כלים'!

הבת הייתה המומה, מלמלה מילות פרידה ואצה רצה הביתה. כשהגיעה וניסתה להבין במה מדובר, אז התברר לה: אכן כן, מזה כמה שנים, מדי מוצאי שבת, הרב וובר – ממרומי גילו ומעמדו, עושה את דרכו לביתה של אותה אלמנה, ושוטף את כלי השבת כולם! בביתו שלו לא זקוקים לו – כי בנותיו עושות את המלאכה, אבל בביתה של האלמנה - - אז הוא לא רק שולח מעטפות ובהן תמיכה כספית, הוא גם מרגיש מה הצורך של האלמנה, מה חסר לה, מה מכביד עליה. הוא מודע לקושי של לשטוף את הכלים מדי מוצאי שבת, ומתייצב שם ברגע האמת – כדי להקל עליה ולשטוף את הכלים!

והעובדה שהוא רב של בית כנסת? שהוא תלמיד חכם נודע ומשפיע נערץ? שהוא גבאי צדקה בעל עיסוקים רבים? שהוא צם כמחצית מימות השנה? שהוא גאון בנגלה ובנסתר? – כל זה נכון, אבל לא פחות מזה, הוא גאון בשטיפת כלים, כי יש אלמנה שזקוקה לזה, יש מי שזה מה שמעיק עליה, ולכן הוא מתייצב כדי לשפר את תחושתה ולהיטיב את הרגשתה בשטיפת הכלים!

אחים יקרים, סיפור מופלא זה, אשר שמענו מבנו - להבחל"ח הרה"ג רבי מרדכי שליט"א, מאיר וקורא: מעשי חסד – הם לא בהכרח מעשי חסד גדולים, רבי עוצמה, הצלת מאות נפשות, חלוקת תמיכות כספיות בהיקף של מיליונים... חסד אמיתי – הוא חסד שנובע מלהרגיש את לבו של הזולת, מלחוש את העובר עליו, מלהבין מה מעיק עליו – ולהיות לצדו ברגע הנכון!

הבה נעשה מעשי חסד כאלה. נרגיש את חברינו, נחוש את העובר עליהם, נבין מה מכביד עליהם. כך נזכה להציע להם את העזרה הנכונה בעת הנכונה, כך נזכה להרבות חסד בעולם, שישפיע עלינו שפע חסדים ורחמים ממרומים!

הדוחסים (יקותיאל יהודה גנזל)

נזכרתי השבוע ב'ווארט' ששמעתי בבחרותי, מפי אחד המגידיים, ב'שטיבלאך מאה שערים' (המקום היחיד בו 'דמויות של פעם' מהלכות בו גם כיום). ההוא רצה להסביר את הפסוק 'ואברהם זקן בא בימים'. מאי משמע 'בא בימים'?

במשלו נדד הממשיל דווקא אל משאית הזבל. זו האוספת בקול רעש וצחנת אפיים את הזבל מרחבי העיר. המשאית מסובבת ברחובות ואוספת לקרבה את כל תכולת הפחים הירוקים. הקטנים עם הגדולים. אלה המכונים 'צפרדע' ועשויים פלדה, ואלה שאין להם כינוי וקומץ מתלהטים הפכו אותם ל'מדורת בית המוקד' של כל הפגנה משתלהבת למחצה. מי שעקב בילדותו אחר מלאכתה של המכונה, בטח שם לב איך היא פועלת – כמות גדולה של זבל נשפכת לתוך המכונה. ואז מפעיל פועל הזבל (בטח כיום כבר נתנו לו שם יותר פורמלי כמו 'דוחס ראשי במחלקת התברואה') את ה'דוחס'. בכוח אדירים דוחסת כנף הברזל את כמות הזבל. שקיות וצלחות ושאריות ועטיפות ועוד ועוד, הופכות בבת אחת לפלטה אחת דקה. כל האוויר יוצא. נשאר רק התוכן המוצק שמצטמק לכדי שכבה דקה. כך מצליחים הדוחסים הראשיים והמשניים במחלקת התברואה, לדחוס עשרות ומאות פחי אשפה בתוך מכולה אחת.

אבל מה קורה כשאל בטן המשאית מושלכים חפצים דחוסים. מקרר גדול ועמוס. מיכל גדוש באבנים? במקרה כזה – תיאר המגיד הירושלמי בעסיסיות – "קוועטשט ער און קוועטשט ער, אבער ס'קוועטשט זיך נישט!" (הוא דוחס ודוחס, אבל כלום לא נדחס). כשהחפץ כבד ומלא, אי אפשר לדחוס אותו, אין בו אוויר שיכול להתנדף בדחיסה. שכבה דקה לא נוצרת. האשפה נשארת עבה וגדולה ותופסת מקום.

שם למעלה, יש גם סוג של מדחס כזה, נאום המגיד הירושלמי. "כשאדם מגיע לשם עם שבעים ושמונים או תשעים שנות חיים, מכניסים את כל מהלך שנות חייו אל תוך המדחס. דוחסים את כל החיים ומוציאים את כל האוויר, את כל שעות ההבל והפנאי, העוונות, ביטול התורה, לשון הרע, שעמום, בטלה, תענוגות. הכל מתנדף. מחיים שלמים נשארים שנים בודדות המכילות רק את התוכן בלבד, את חיי התורה, את שעות התפילה, את המצוות, המעשים הטובים".

כשאברהם אבינו עלה למרום, נטלו את כל מאה שבעים וחמש שנותיו, והכניסו אותן למדחס. אבל מה קרה? מה שקורה כשמכניסים למדחס חפץ עמוס שכל כולו תוכן מוצק. "קוועטשט ער און קוועטשט ער, אבער ס'קוועטשט זיך נישט!" (הוא דוחס ודוחס, אבל כלום לא נדחס). עם ימים מלאים בתורה. גם כשהוא אכל או ישן – הכל היה חלק מעבודתו את קונו. ולכן לא היה מה שיתנדף, הוא הגיע עם ימים שלמים ושנים מלאות.

כשהרהרתי השבוע בדמויות הוד של צדיקים וחסידים הנוטשים אותנו, כל לבב דווי, לא יכולתי שלא לחשוב על כך שכשהם מגיעים למעלה, הם מגיעים עם חיים מלאים. ואם בדרכם נלך, נלמד אף אנו למלא את סדר היום ברוחניות. גם כשעוסקים בענייני גשמיות,

גם תהיה המחשבה עם הבורא ורצונו . וכך, כשיגיע היום (עם מלאת מאה ועשרים, ויש אומרים : שלוש מאות ושישים שנים) וידחסו את השנים שלנו. יקוים גם אצלנו: "קוועטשט ער און קוועטשט ער, אבער ס'קוועטשט זיך נישט" !.

הזקן מרחוב יפו (גליון וקראת לשבת עונג)

פלוני אלמוני, יהודי זקן, התגלגל בבתי חולים עד שלרופאים נמאס ממנו. אין מה להשקיע בו, שילך הביתה, שילך למושב זקנים, העיקר לא פה. אבל הוא במצבו צריך בית חולים? אז צריך ... השם ישמור ויציל .

התערב בעניינו מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל . התקשר לאחד ממקורביו, אברך מוכשר ודומיננטי, סיפר לו על הזקן שנמצא בבית מושלך ועזוב לנפשו ושאל מה ניתן לעשות עבורו כדי שיסכימו לאשפז אותו בבית החולים. גלגלי מוחו של החברה'מן סובבים במהירות, אך רעיון אין" . רב'ה", הוא מתחנן, "תנו לי עצה". ומרן הגרש"ז לא מבין. "נו, אם הייתה לי עצה הייתי מבקש להתייעץ" ?

עצר האברך את המונית הראשונה, נסע הישר לבית הזקן, הוריד אותו, הכניס אותו למונית ונקב באוזני הנהג בשם אחד מבתי החולים של ירושלים. המונית עצרה בכניסה לחדר מיון, שם מיהר האברך להשכיב אותו על מיטה פנויה" . מה זה? מה זה? הסתערו עליו אנשי הצוות הרפואי . מכיוון שההגנה הכי טובה היא התקפה, השיב להם: "מה זה 'מה זה'? זה יהודי שמצאתי שרוע על הכביש ברחוב יפו. האם לדעתכם היה צריך להשאיר אותו למות" " ? רגע, רגע", מנסה אחד הרופאים להשתלט על המצב" . מי זה האיש הזה" " ? אינני יודע", משיב האברך ורגליו נושאות אותו החוצה .

בעודו ניצב ליד הדלת משיגה אותו צעקת הרופא: "הלו, הזקן הזה מוכר לי. בוא תיקח אותו בחזרה". והאברך מציע: "תסחוב אותו אתה לרחוב יפו, לא אני . " ברירה הייתה להם? הזקן התקבל לאשפוז" . עשיתי ככל אשר צויתני", הודיע האברך לרבי שלמה זלמן, ועל פניו מרוח חיוך גדול של מנצח. הוא סיפר על ההתרחשות כהווייתה, ולא הצליח לבלוע את הצחוק נוכח האפיזודה המעציבה והמשעשעת כאחד .

החברה'מן לא ציפה לתגובה הבאה, כפי שנשמעה מפיו של פוסק הדור" . הסיפור שלך טוב, אבל הצחוק שלך לא טוב. הלוא עברת על איסור דאורייתא של שקר, גנבת את דעת הבריות, סיפרת להם שהזקן היה שרוע ברחוב יפו, שאתה לא מכיר אותו. אז לשמחה מה זו עושה" ? תבכה, תספר בעצב: רב'ה, אני רימיתי, אך לצערי נאלצתי לעשות זאת. רב'ה, אני שיקרתי, אבל זה היה פיקוח נפש ."

המסר מן השמים (גל' השגחה פרטית - פר' משפטים פ"א)

שמי אברהם ולס. לפני כעשר שנים עבדתי כמלמד בשכונת 'נווה יעקב'. יום אחד, ברצוני להגיע לביתי שבמאה שערים, עצרתי טרמפ, והנהג פתח לי את דלת הרכב ברוחב לב

והזמין אותי להיכנס. לא הייתי היחיד. הנהג חיפש אנשים כדי להעלות אותם, והיה נראה שמח להוביל אותם למחוז חפצם.

כך במשך תקופה נסעתי אתו. לא מספיק לומר שהיה לו רצון טוב להיטיב עמי ועם אנשים נוספים בדרך. יותר מדויק לומר שהייתה לו להיטות לדבר. הוא ממש חיפש נוסעים והסיע יהודים ממקום למקום בשמחה, כאילו זה איזה עסק שלו.

התפעלתי וגם תמהתי. כיוון שהוא הסיע אותי הרבה פעמים, וכבר נעשינו ידידים, הרהבתי עוז ושאלתי אותו, "אני רואה שאתה ממש מחפש נוסעים. מה העניין שלך בזה?" התשובה שלו הפתיעה אותי: "אני עושה את זה אחרי שקיבלתי מסר מן השמים".

עכשיו כבר הסתקרנתי לגמרי. "מה פירושו? אתה נביא?" הוא חייך. "לא נביא ולא בן נביא, אלא מעשה שהתחיל לפני שנה" ... והוא סיפר: יום אחד, מצאתי בן אדם זרוק על ספסל. זקן גלמוד, לבוש סחבות ללא מכר וגואל. ריחמתי עליו והצעתי לו לבוא אלי הביתה. אני עובד כקבלן בניה, ובאופן אישי הקב"ה בירך אותי בבית גדול. יש לי וילה וגם יחידת דיור קטנה שמכילה כל מה שאדם צריך כדי להסתדר בכבוד. אמרתי לו שיש לי מקום בשבילו, והוא שמח. הוא הגיע לגור אצלי, ומאותו רגע הוא הפך להיות כמו בן משפחה. דאגתי לו לכל מה שהוא צריך, לבגדים ולאוכל. כאשר לא חש בטוב דאגתי לו גם לרופאים ולתרופות. הוא התגורר אצלי במשך כשנה. יום אחד הוא אומר לי "אני מרגיש שימי ספורים ואני רוצה להכיר לך טובה על החסד שגמלת איתי, אבל יש לי בעיה.

כמו שאתה רואה אני עני וגלמוד ואין לי שום דבר. לא אוכל להשאיר לך כלום בירושה, ועם כל זה אני רוצה לתת לך דבר מה. מה אתן לך?"

"תיתן לי תקיעת כף", העזתי לבקש, "שתבוא לספר לי מה עלה בדיןך בבית דין של מעלה". הוא נתן לי תקיעת כף, ואחרי תקופה הוא נפטר לבית עולמו. עברו כמה חודשים. כמעט התייאשתי מבואו של הזקן, עד שלילה אחד הוא פשוט הופיע בחלומי. "באתי במיוחד אליך", הוא אמר לי, "תדע לך שביקשת דבר קשה מאד, אל תעשה את זה שוב.

קודם כל, אין זה דבר קל לקבל רשות לרדת, אבל גם אחרי שקיבלתי רשות, לא רציתי לעשות זאת. כל כך טוב שם למעלה, ולרדת לכאן אלו ייסורים גדולים לנשמה. בכל זאת, כיון שהצלתי אותי והבטחתי לך, הייתי מוכרח לבוא. אין לי רשות לספר לך מה קורה שם, בבית דין של מעלה, אבל בגלל מצות החסד שעשית עמי הרשו לי לומר לך דבר אחד.

תדע שבכל מצוה שאדם עושה, תפילה, תורה, ציצית, שבת וכו', אם בן אדם עושה את זה עם פניות, לשם כבוד, השכר של המצווה יורד. ממש נופלות חתיכות מהמצווה. לעומת זאת אם אתה עושה חסד, אפילו עם פניות, ואפילו עם כבוד, המצווה נשארת שלך בשלמות. החסד חשוב מאד בשמים".

זהו, זה המסר שקבלתי משמים – אמר לי הקבלן – ומאז אני מקדיש בכל יום שעה של עשיית חסד.

שעה ביום אני מסתובב עם האוטו ומחפש אנשים כדי להסיע אותם. את המסר שהקבלן העביר לי אני ממשיך להעביר הלאה. כמה החסד חשוב בשמים.

"כל עכבה לטובה" II (מעובד מתוך 'טוב לחסות בה' שהביאו מתוך 'לצאת מאיזור הנוחות', של הרב פנגר)

סיפר מזכה הרבים, הרב יצחק פנגר שליט"א את המעשה המדהים הבא שאירע עמו:

"נסעתי לסוף שבוע, חמישי - ראשון, לאילת כדי למסור שיעורים במשך השבת בכמה מבתי המלון באזור. השבת הייתה נפלאה ב"ה, זכינו להעביר כמה הרצאות ושיעורים. יום ראשון הגיע. הרגשתי, שהעבודה הקשה מאחורי. את מרתון ההרצאות ממקום למקום וללא מנוחה כבר עברתי בחמישי, שישי ושבת. וכעת, ביום ראשון הייתי צריך להעביר כמה צילומים של 'קצרצרים'. כלומר, אני נוסע עם צלם, ואנו עורכים סרטונים קצרים של חיזוקים בכל מיני מקומות באילת: בתי מלון, חופים שקטים וכו'. כל הסרטה כזאת אורכת כשתי דקות בלבד. הרגשתי, שבעז"ה תוך שעה עד שעתיים אנחנו נסיים.

הגענו אל המלון הראשון והתחלנו בהסרטה. שתי דקות של צילומים עברו בהצלחה כבר בפעם הראשונה ב"ה. המשכנו אל היעד השני. גם שם העברתי שתי דקות של מסר בהצלחה בס"ד וללא טעויות. כך המשכנו מתחנה לתחנה, עד שהגענו ליעד האחרון - חוף ים נידח. היה זה בתקופת החורף. המקום היה ריק ושומם, נעמדתי על החוף והתכוונתי להסרטה האחרונה. הצלם סימן לי, כי אפשר להתחיל. אלא שהפעם העניין השתבש ולא הלך כראוי. אני מנסה להתחיל לדבר, אך המילים, נתקעות לי. הצלם, שלא היה רגיל עד כה למחוק ולצלם שוב, התכוון להתחלה חדשה. ברגע שהייתי מוכן, סימנתי לו והתחלנו מחדש. אני מתחיל לדבר, ואז פתאום עפה לי הכיפה מהרוחות העזות של החורף. אנחנו עוצרים את ההסרטה ומתכוונים להתחיל מחדש". ריבוננו של עולם, מה קורה פה?", חשבתי לעצמי והתכוונתי שוב. ההסרטה השלישית מתחילה, ואז לפתע החלה להיות במקום סופת חול שהרסה את כל הסאונד. כך שעצרנו לכמה דקות וחייכנו, עד שהיא תחלוף. שתי דקות שהתארכו והפכו לרבע שעה - עשרים דקות". בורא עולם, למה הכול מתעכב?", הרהרתי לעצמי שאיני מבין מדוע לא הולך לי פה. לאחר כעשרים דקות, הצלחנו סוף כל סוף בס"ד לערוך הסרטה וחזרנו למלון, כשהעיכוב בתחנת החוף האחרונה גרם לי לחשוב על כך ארוכות.

לאחר כשעתיים אני קיבלתי טלפון מידיד קרוב. "שלום הרב פנגר, מה נשמע?", הוא שאל. "ב"ה". "תגיד, זה נכון שאתה באילת?". "כן", השבתי. "וזה נכון שלפני כמה שעות יצאת לצלם קטעי הרצאות?". "כן". "וזה נכון שהלכת לצלם גם בחוף הים במקום כך וכך?". "כן, מאיפה אתה יודע את כל זה", השבתי בתמיהה, "אתה עוקב אחריי לכל מקום?". "הרב, אתה חייב לשמוע סיפור מבהיל מרגעים הללו", סיפר לי בהתלהבות בלתי פוסקת".

אחת מתושבות אילת, שאוהבת לראות את ההרצאות שלך, עברה תקופה מאוד קשה עם קשיים רבים ומשברים בבית ובעבודה. היא הרגישה, שהגיעו מים עד נפש והיא לא

יכולה יותר, היא סובלת חודשים בצורה הקשה ביותר והחליטה לשים קץ לחייה ל"ע. היא נסעה לעבר חוף הים". "שם אף אחד לא יבחין בי", כך חשבה. היא נסעה עד שהגיעה לחוף הנידח. היא יצאה מהרכב ושם היא ראתה את הרב פנגר, בכבודו ובעצמו. הרב, שהיא הכי אוהבת לראות ב'הידברות', והוא היחיד, שגורם לה לעידוד ותקווה במצב שלה בתקופה האחרונה. היא נדהמה: "הרב פנגר! מה הוא עושה פה?! אני תמיד צופה בו. הוא היחיד, שנתן לי תקווה בתקופה הזו. כיצד יתכן שביום שבו החלטתי לעשות זאת, הוא נגלה בחוף הנידח הזה, שלא מצויים בו אנשים ודווקא ברגעים אלו.?! היא נעמדה שם למשך מספר דקות וחשבה: "אם דווקא עכשיו הבורא החליט להביא את הרב פנגר לאילת, ועוד לחוף הנידח הזה - אין ספק, כי בשמיים אני חשובה ולא רוצים, שזה יקרה לי. אם אוהבים אותי בשמיים ומראים לי את הרב, שאני הכי מתחזקת ממנו - הרי שזהו רמז מא-לוקים, שהוא איתי ויעזור לי בכל הקשיים", אמרה וחזרה על עקבותיה".

נכון", אמר הרב פנגר, "אשתי שהייתה איתי בצילומים באותו חוף, אמרה לי לאחר מכן, כי ראתה אשה שעמדה מהצד וצפתה בנו באותו זמן. "שמעתי את הסיפור, ואז התחלתי להבין. בהתחלה, כשהגעתי לצילומים בחוף הים, לא הבנתי דבר. למה דווקא בתחנת הצילומים האחרונה, הסרטה של שתי דקות הופכת להיות עשרים דקות...? לפתע הכיפה עפה, פעם אני מגמגם, הרוח משנה את הסאונד. כעסתי, התאכזבתי ולא הבנתי, מה קורה פה? בסוף הראו לי מהשמיים, כי העיכוב הזה הציל את חיי האשה. אם הכל היה הולך חלק: הייתי מצליח בפעם הראשונה את ההסרטה והולך. הרי האשה הייתה מגיעה וכבר לא היינו שם, והייתה עושה חלילה את הגרוע מכל.

כשלא הולך לך, גם כשיש עיכובים ובעיות בחיים, דע לך, כי כך צריך להיות. לעיתים מגלים לנו משמיים מיד הסיבה, אך לעיתים דבר זה יהיה נסתר מבינתנו עד סוף חיינו.

על הניסים (גל' פניני פרשת השבוע - פר' משפטים תש"פ)

היה זה רגע מחריד, מטלטל ומעורר פלצות, בבית הכנסת 'משכן באב"ד' שבשכונת 'גבעת שאול' בירושלים. כל מי שהיה עד לו לא ישכח אותו לעולם, המחזה היה מזעזע...

יום י"א בתשרי תש"פ, שעת אחר הצהריים. בעיצומה של תפילת מנחה, בית הכנסת הומה אדם, ובדיוק אז - מחיצת הזכוכית שבין עזרת הגברים לעזרת הנשים התנתקה ממקומה, והתנפצה אל הקרקע ברעש מחריש אוזניים. אל הקרקע אמרנו אבל לא בדיוק - -

באותה עת, ניצב מתחת המחיצה הרה"ג רבי הלל קופרמן שליט"א, מנהל הגמ"ח המפורסם בישיבת 'מיר' בירושלים. הוא שעמד במסלול נחיתת המחיצה, והיא נפלה היישר על ראשו, מתנפצת על קודקודו. בחישוב משקל הזכוכית עם הדף הנפילה, מדובר בנפילת למעלה מ-300 ק"ג על ראשו של ר' הלל, שנפצע אנושות במקום. כמה חוליות בעמוד השדרה נפרצו, כמה דסקיות נשברו, והחמור ביותר - ראשו ספג חבטה עזה ופוצעת לעומק כמה סנטימטרים, עד שהמוח עצמו נחשף לאוויר, פשוט כמשמעו! ר' הלל קרס תחתיו, מעולף למחצה. הכל חשו למקום, אולם פכרו ידיים בייאוש. מי הוא זה ואיזה הוא שיהין להתקרב

לאדם שמוחו שותת דם, הרי אין לדעת איך לטפל בו כיאות, אם אפשר להצילו וכיצד בכלל...

בהשגחה פרטית מופלאה, בתוך פחות מחצי דקה - הופיע במקום פרופסור מומחה, המומחה הגדול בארץ לפגיעות ראש. הלה כלל לא התבלבל, הן זהו מקצועו. הוא נחרד מהמראה אולם מיד התעשת, השיג את פיסת הבד הדרושה והחל מקבע את הראש בצורה הכי נכונה בעולם, ולאחר הפינוי לבית החולים התברר כי זה מה שהציל את חייו של ר' הלל, הטיפול המהיר במקום הביא לכך שנפשו היתה לו לשלל...

בדיעבד התברר, כי מומחה זה כלל אינו גר בסביבה, הוא נקלע לשם לגמרי 'במקרה'. הן הימים ימי ערב סוכות, בנו של הפרופסור המומחה ניצב מחוץ לבית הכנסת בדוכן למכירת ארבעת המינים, והפרופסור הגיע מהבית כדי להעניק לבנו היקר ארוחה חמה. מתברר, שבורא עולם הוביל לכך שהאם תחליט לשלוח לבנה ארוחה חמה בדיוק ברגע הזה, כדי שבעלה - הפרופסור המומחה בארץ לפגיעות ראש - יהיה זמין תוך פחות מחצי דקה לצד ראשו הפצוע של ר' הלל!

אולם מה שמפעים יותר מכל, הוא מה שסיפר ר' הלל בעצמו: 'באותם רגעים קשים, כאשר חשתי את החבטה וצנחתי ארצה, הרגשתי שנפצעתי אנושות, הבנתי את המשמעות ואת העובדה שחיי בסכנה מיידית. התחלתי לומר 'יודוי', ובד בבד התפללתי לבורא עולם שיצילני...

הרגשתי שהכרתי מתערפלת', ממשיך ר' הלל ומספר, 'הבנתי שלא נותרו לי עוד הרבה דקות חיים. הוספתי להתפלל להינצל, ביקשתי לפחות לזכות להיות נוכח בשמחת נישואי בתי שתתקיים לאחר החגים. אולם הרגשתי כי הכרתי הולכת ומיטשטשת, ועוד רגע חיי אובדים ממני לנצח...

ואז, נזכרתי במה שכתב בעל ה'מסילת ישרים' זצ"ל בסוף פרק ה', כי העוסק בחסד - אף מידת הדין מסכימה שיש לנהוג עמו בחסד וברחמים. ואז פשוט צווחתי באלם קול, כשהכרתי הולכת ונעלמת, בשארית כוחותיי אני צווח בלי להוציא הגה מהפה: 'אבא שבשמים, גם אם אין לי זכויות - והלא כל חיי אני עוסק בגמילות חסד בגמ"ח שבישיבת מיר, ואף מידת הדין צריכה להסכים לנהוג עמי בחסד וברחמים!' - כך הוספתי ואמרתי שוב ושוב...

ולפתע, 'אומר ר' הלל, 'הבחנתי באיש שגוחן מעליי, שבאותה עת כלל לא ידעתי כי הוא המומחה הגדול בארץ לפגיעות ראש, ושמעתי אותו אומר 'אני נלחם על חייך, מתאמץ לחבוש אותך בצורה הטובה ביותר, תחזיק מעמד ותחיה!' - והמשפט הזה, שנאמר בדיוק כשהייתי בעיצומה של הזכרת זכויות הגמ"ח שלי - נתן לי כח לשרוד עד ההרדמה, שלאחריה התעוררתי חי וקיים!

עד כאן עדותו המסעירה של ר' הלל, שמוסיף כי גדולי ישראל שליט"א הורו לו לפרסם את העניין, כדי לחזק את הרבים להרבות בגמילות חסד. והמסר שבדבריו מאיר וקורא: לא תמיד יהודי יודע, אבל מעשי החסד של כל יהודי נזקפים לזכותו, נשמרים באוצרו של

הבורא, מעוררים עליו רחמי שמים ביום פקודה. הנה כי כן, גם ר' הלל לא יכול היה לשער, אבל הגמ"ח אליו התמסר כל ימיו הציל את חייו, העניק לו אורך ימים ושנות חיים במתנה. כל אחד מאיתנו יכול לזכות בזכויות חסד נאצלות, בהקדשת זמן, מחשבה ורצון, כדי לסייע לזולת מכל הלב. הבה נחפש כל הזדמנות לעשות חסד, כי כל מעשה חסד שלנו - קטן כגדול - נשמר בחשבון הבנק השמימי, מעורר עלינו באופן אישי ועל עם ישראל כולו שפע ברכה ורחמי שמים.

וככל שנוסיף ונרבה מעשי חסד, ככל שנתאמץ לחזק את מידת החסד - כך נזכה שבורא עולם ירעיף עלינו מחסדו הגדול, ויעניק לנו חיי שפע ונחת, ברכות וישועות!

צדקה (דבש וחלב).

מעשה פלאים אירע באחד הגבירים שבירושלים, ומר אורינשטיין שמו (אשר על שמו הוקדשו בתי אורינשטיין במרכז העיר), שהיה שוכן כבוד בקצה שכונת 'מאה שערים' סמוך לשער שכם, והיה תורם בעין יפה לכל דבר מצוה.

פעם אחת בא לפניו אחד מעניי העיר ואמר לו: "יש לי בת בוגרת שבשעה טובה עומדת להיכנס לברית הנישואין, ואין בידי לתת לה נדוניה, אולי כבודו יואיל בטובו לעזור ולסייע, וזכות המצווה תגן עליך לחיים טובים ולשלום."

העני חשב שהעשיר יתן לו איזה סכום קטן לצרכי החתונה, אולם התפלא מאוד לשמוע מהגביר שהוא מוכן לשלם לו כל צרכי החתונה... ואחר שהעני נקב בסכום הדרוש לזה, עמד הגביר ושילם לו את הכל. ראה העשיר את העני עומד ומשתומם, חיך לעברו ואמר לו: "שמע ידידי, אני נותן לך את המתנה הזאת בתנאי שתזמין אותי לחתונה." הצטחק העני ואמר: "כמובן שאזמין את כבודו לחתונה, הלא החתונה תתקיים בזכות נדבת לבך." יצא העני משם והחל בהכנות לצרכי החופה.

יום החופה הגיע, יצא אבי הכלה לאולם הנישואים בשמחה, אך למרבית הפלא שכח להזמין את הגביר אשר מידו היתה זאת להעמיד את החופה לחתן ולכלה. כשעמדו החתן והכלה בטקס הנישואין, לפתע נזכר אבי הכלה ששכח להזמין את הגביר מרוב טרדותיו, והצטער על כך מאוד. ואז הבריק במוחו רעיון נפלא, הוא דפק על השולחן וביקש סליחה מקהל המוזמנים ואנשי התזמורת, וכך אמר: "רבותי! כל צרכי החתונה הזאת באו הודות נדבת לבו של הגביר מר אורינשטיין, ואני, מרוב הטרדות לצרכי החתונה שכחתי להזמין אותו, אנא בואו נצא כולם ביחד לביתו של הגביר לכבדו להזמינו לחתונה." הקהל נאות לבקשת אבי הכלה ויצאו כולם לבית הגביר.

באותו הלילה אירע דבר נורא בבית הגביר, הגיעו לביתו שודדים ערבים באיומי אקדח, ודרשו שיתן להם את כל כספו. הוא פתח להם את הכספת ונטלו את כל מה שבתוכה, והניחום על השולחן, אך הם דרשו עוד ועוד, ומכיוון שלא נענו כרצונם, כפתו את האיש בחבלים וקשרו אותו בכרעי המיטה, וכן גם לאשתו של הגביר, והמשיכו להשמיע דברי איומים, אם לא יתן להם את כל כספו ותכשיטי אשתו. בתוך כדי כך הגיע אבי הכלה עם

התזמורת הרעשנית וקהל המוזמנים לחתונה סמוך לביתו של הגביר, וכשמוע השודדים את קול הרעש, חשבו שזוהי משטרה שהוזעקה לבית הגביר, ומיד נשאו את רגליהם וברחו משם, והשאירו את כל הכסף והתכשיטים על השולחן, ורצו מהר לנפשם. הגיעו כל הפמליא לבית העשיר והופתעו לראות אותו ואת אשתו כפותים בכרעי המיטה, מיד שחררו אותם מכבליהם והגביר סיפר להם את כל הקורות אותו ואמר: "אם לא הייתם מגיעים עכשיו, כפסע היה ביני בינינו לבין המוות, ורק בזכותכם נשארנו בחיים עם כל רכושנו!"

הרי לפנינו דוגמא מוחשת למה שאמר החכם מכל אדם "וצדקה תציל ממות" והרמז בזה אומר רבינו יוסף חיים זיע"א כי האות צ' הרומזת לצדקה, תפריד בין האותיות "מות", ואז יהיה צירוף "מצוות".